

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgönycím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... .. 960 Lej
Fél évre ... .. 480 Lej
Negyed évre ... .. 240 Lej
Havonta ... .. 80 Lej

Hirdetések díjszabás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Ünnepek ünnepe

Mi most egész Románia népe: Bessarabia csatolásának olasz ratifikálása örömmámorba ringatja párt és nemzetiségi különbség nélkül az ország összlakosságát. Hiszen kétségtelenül nagy és jelentős szenzációja a világpolitikának, hogy Olaszország ratifikálta Bessarabiának Romániához történő csatolását. Itália is magáévá tette Franciaország és Nagybritánia határozatát, amivel ez a korábban orosz terület a békeszerződés értelmében Romániának jutott és ezzel a hovatartozás kérdése valamennyi nagyhatalom és így a nemzetközi fórum — Népszövetség — által is végleges, törvényes és jogerős elintéztést nyert. Ez annyit jelent, hogy Szovjetország kivételével, amely Bessarabiához való jogát legalább is egy népszavazás erejéig vitatja, valamennyi hatalmi tényezője a világnak tudomásul vette, elfogadta és megerősítette Bessarabiának román birtoklását.

Ma érkezett genfi távirataink megállapítják Olaszország magatartásának nagy jelentőségét az európai és közvetve a távolkeleti, ugyszólván az egész világpolitikára. A ratifikálás tényével Románia szorosabban csatlakozik az angol—olasz földközi-tengeri és szélsőkeleti politikához, mely a szovjetek Oroszországgal szemben iparkodik a saját hatalmi körét és egvuttal a világképet biztosítani. Olaszország ugyan hangsúlyozza, hogy Bessarabia csatolásának jóváhagyása nem irányul Oroszország ellen-léven egy régóta esedékes köteletség teljesítése, de azért nyilvánvaló, hogy Moszkvában nagyon rosszul fog esni és benne Mussolininek a szovjetellenes brit politikához való csatlakozását és a bolsevista uralom ellen indítandó gazdasági, politikai és szociális harcban való aktív részvételét fogják látni. Ezzel azonban Romában bizonyára számoltak, mint ahogy várható hatását is figyelembe vették, de Romániára mindenképp nagy siker és Európára nagy fordulat a besszarabiai egyezmény olasz ratifikálása.

Rendkívül nagy fontossága van azonban az ügynek Románia belső politikájára nézve is. Az Averescu-kormány sulya, állása ezzel jelentősen megerősödött. A tábornok annyira ócsárolt római utját és annyira kétségbe vont és szinte kigunyolt megállapodását Mussolinivel ime a hatalmas és imponáló eredmény igazolja. Az előző kormányok külpolitikája meg sem tudott mozdulni Olaszország felé — ezt megmozdítani, még kevésbé tudta — s ime Averescu és Mitiuleu tálcán hozzák az oly régóta áhított, sokáig szinte elérhetetlennek látszó kincset, aminek hiánya egy kormányt, mint a közvéleményt idáig betegesen nyugtalanította: Bessarabia csatolásának római ratifikálását.

Nagy eredmény, nagy siker, de a román belpolitikának még így sem szabad elbizakodnia. Tovább kell haladni a béke útján minden irányban. Elsősorban a kisebbségi jogok elismerése és érvényesítése útján. Ha terület dolgában érvényesült a békeszerződés, kell, hogy a kisebbségi nemzetek irányában is érvényesüljön és Románia váltsa be azokat a kötelezettségeket, amelyeket a párisi egyezményben vállalt. Annál inkább teheti ezt otthon, minél erősebb és biztosabb a pozíciója külföldön. És akkor igazán, teljes mértékben ünnepek ünnepe lesz e nap Románia történetében.

India támogatja a kantoniakat.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Az állandó esőzés Kinában minden tevékenységet megakadályoz a frontokon. A városokban mindinkább tért hódít a kantoniak agitációja. A hatóságok rendkívüli intézkedéseket léptetnek életbe a jövő szombatra, amikor a szakszervezetek nagy ünnepséget akarnak rendezni Szun Jat Szen emlékére. Attól tartanak, hogy zavargásokra kerül a sor. A Fu Csau-i jelentések szerint a tömeg megostromolta az ottani vámépületet és a külföldiek klubját s teljesen kifosztotta azokat. A külföldiek a hajókra menekültek.

Sanghaji jelentések szerint Csang Csun

Csang parancsára tegnap agyonlőtték Csi Nan Fuban a szovjet három diplomáciai futárát. A pekingi politikai körök nem tartják lehetetlennek, hogy Oroszország és az északi tartományok között emiatt kenyértörésre kerül a sor. Csang Csun Csang egyébként elrendelte, hogy Borodinné ellen, aki amerikai állampolgár, szüntessék meg az eljárást.

Az Indiából érkező jelentések arról számolnak be, hogy az országban mozgalom indult meg arra, hogy a kantoni kormányt katonailag támogassák. Már toborozzák a segélycsapatokat, amelyeket rövidesen utnak indítanak.

Aradváros tiltja az aradulnoui autobuszt

A város permanens bizottsága is erőlyesen tiltakozott a posta-vezérigazgatóság pályázatkiírása ellen. — Még rendőri karhatalommal is megakadályozzák az aradulnoui autobusznak a városba való jövetelét.

(Arad, március 10.) Az Aradi Közlöny számolt be egyedül arról az érdekes bonyodalmról, amely az aradulnoui (ujaradi) autobuszközlekedés körül támadt. Ma délelőtt ez a kérdés már a permanens-bizottság elé került és az állandó bizottság is élesen állást foglalt a bucaresti-i postavezérigazgatóság határozata, illetve pályázatkiírása ellen, amely erősen sérti Aradváros érdekeit. A rendkívül érdekes ülésről a következőkben számolunk be:

A permanens-bizottság ma délelőtt Angel István dr. polgármester elnökletével ülést tartott s azon Angel István dr. beszámolt arról, hogy a bucaresti-i postavezérigazgatóság március 16-ára árlejtést hirdetett az arad—aradulnoui autobuszközlekedésre, amelyre öt éves koncessziót ad. Ettől függetlenül azonban a vezérigazgatóság — minden megkérdezés nélkül — már ki is adott egy ideiglenes forgalmi engedélyt az aradi Record vállalatnak. Leszögezte a polgármester, hogy a törvény jogot ad ugyan a postának arra, hogy két, vagy több községet összekössön egymással, vagy a várossal, ha közöttük nincsen megfelelő vasúti összeköttetés és ezek a községek több kilométer távolságra vannak a vasutállomástól. Ebben az esetben azonban, amikor Aradulnou és Arad határai között 180 méter távolság van, a község rendes vasutállomással és megfelelő vasúti közlekedéssel rendelkezik: a postavezérigazgatóságnak nem áll jogában koncessziót, vagy ideiglenes engedélyt adni erre az utvonatra. A polgármester még a közigazgatási törvény 84-ik paragrafusára is hivatkozott, amely megengedi, hogy a városok az öt kilométer körzetben levő községeket magukhoz csatolják. Ez az idecsatolási eljárás folyamatban is van és ma-holnap befejeződik s ebben az esetben Aradulnou amugy is kerülete lesz Aradnak. Ezért ő két tiltakozó memorandumot készített, az egyiket a postának és a másikat a belügyminisztériumnak, amelyben óvást emel az autobuszközlekedés pályázatának kiírása ellen.

A postának küldött memorandumban a város tiltakozását fejezi ki az árlejtés és ideiglenes, vagy végleges koncesszió kiadása ellen és követeli az árlejtés és a már kiadott engedély megsemmisítését. Abban az esetben, ha a posta a felsorolt körülmények dacára is ragaszkodik a koncesszió kiadásához, a város vezetősége kénytelen lesz érdekeinek megóvása szempontjából megakadályozni, hogy az úymódon, a törvény szellemének ellenére kon-

cesszionált egyén autobuszaival Aradváros területére lépjen s azt még a rendőri segítség igénybevétele útján is megakadályozza. A belügyminisztériumhoz küldött memorandum bejelenti a sérelmes esetet és kéri a belügyminisztériumot arra, hasson oda, hogy a P. T. T. vezérigazgatóság semmisítse meg az árlejtést és a kiadott engedélyt, annál is inkább, miután erre törvényes alapja nincsen és éppen a minisztérium szigorú rendelete folytán, folyamatban van már az aradi közlekedés végleges megoldása, amely az aradulnoui vonatra is vonatkozik. A permanens-bizottság egyhangúan hozzájárult a két memorandum szövegéhez.

Ezután tárgyalás alá vették az aradi Record autobuszvállalat kérvényét, amelyben a vállalat bejelentette, hogy a postavezérigazgatóság 27.570—1927. szám alatt engedélyt adott ki számára az arad—aradulnoui közlekedés lebonyolítására, a személyek viteldíját kilométerenkint 2 lejben állapította meg. A vállalat bejelenti, hogy az autobuszforgalmat el-sejével akarja megindítani és kéri a várost arra, hogy minimális pauszálét állapítson meg az aradulnoui (ujaradi) hidon való átjöveteleire. Kérvényében leszögezi, hogy akkor, amidőn Aradváros vezetősége véglegesen megoldja a közlekedés kérdését, megszüntetni tekinti engedélyt és semmi további jogot nem formál. A város vezetősége a mai ülésen ezzel a beadvánnyal szemben azt az álláspontot képviselte, hogy nem fontos, vajjon a koncesszionált Record autobuszvállalat formál-e jogot, vagy sem, mert abban az esetben, ha a város engedélyezné ezt a járatot, elismeri a postának azt a jogát, hogy erre az utvonatra koncessziót adhasson ki. Miután azonban ez esetben a közlekedés kérdésének elintézése szenvedne kárt, mert a város elveszti ezzel egyik legrentábilisabb vonalát, amelyre minden körülmények között igényt formál, a permanens bizottság egyhangulag elutasította a Record autobuszvállalat kérelmét és kimondotta, hogy nem járul hozzá, hogy egy vállalkozó csupán a postavezérigazgatóság engedélye alapján a város megkérdezése nélkül bonyolítson le közlekedést Aradváros területén, annál is inkább, mivel az engedély visszavonására megtörténtek a szükséges lépések.

Az érdekes ülés ezzel befejeződött és beavatott körökben kíváncsisággal találgatják az aradulnoui vonal körüli harcnak újabb fejleményeit s azt, hogy a küzdelem melyik fél javára dől el.

A termelés válsága és a lej-stabilizáció.

Közgazdasági előadások az aradi kulturpalotában. — Zima Tibor és Rácz Sándor dr. előadásai.

(Arad, március 10.) Az aradi Ujságíró-szervezet rendezésében tegnap este megtartott előadást országos jelentőségű közgazdasági eseményvé nőtt azáltal, hogy Zima Tibor és Rácz Sándor dr. tudományos értékű, rendkívül súlyos előadásain számos nagy romániai lap tudósítója is megjelent és az ott elhangzott új elméleti megállapítások, valamint praktikus megoldási módok ezzel az országos gazdasági élet fórumjaira kerültek. Az aradi kulturpalotában kisterme ez alkalomra megtörtént Arad közgazdasági tényezőinek reprezentánsaival, akik zártan megnyilvánuló tetszésükkel kellőképpen értékelni tudták az előadók valóban elismerésre méltó teljesítményét.

A háború a termelés ellensége.

Rácz Sándor dr. világgazdasági és szociálpolitikai nézőpontból vizsgálja a termelés mai helyzetét és megállapítja, hogy a válság nem oldható meg pillanatnyi intézkedésekkel, hanem az koncepcionális elmozdítást kíván. A háború előtti kisebb gazdasági krízisek hamar elültek, mert a világ gazdasági életének nagy többletét nem tárták reingsbe hozni. A háború volt aztán az a nagy cezúra, amely alapján forgatta fel a harmonikusan működő termelési rendet. A háborús termelés nagy változásokat okozott a gazdasági élet struktúrájában, mert amit akkor termeltünk, azt el is pusztítottuk. Évtizedek alkotó munkájának gyümölcse lett semmivé néhány év alatt. Az ehöz származó bajok teljes nagyságukban a háború után jelentkeztek.

A termelés rendjének válsága.

A legyőzött államoknak nem volt nyersanyaguk, pénzrendszerük töltésre ment, a termelő osztály nagy része és a fogyasztók elszegényedtek. A társadalmi rend alapépitményében hatalmas bomlási processzus kezdődött. Az orosz kommunizmus társadalompolitikai szempontból az emberiség történelmének legjelentékenyebb eseménye, de kitérésének időpontja a marxi tanok nézőpontján át figyelve, nem volt a kellő időben megválasztva. A marxi koncepció szerint ugyanis a centralizált termelési tényezőket kell a trösztök kezébe közönlajdonba venni, tehát a kapitalista termelés tökéletes likvidálásakor. Egy másik szociálpolitikai irányelv: a faszizmus, amely a nemzeti-kapitalista termelési rendszert igyekszik megvalósítani. A háborúban legyengült európai társadalom szervezete és a termelés mendje tehát néhány súlyos krízist átvitt ki az utóbbi időben és nagybetegen most is válsággal küzd.

A bajok orvoslása.

Az orvoslásnak kétféle módja van: Az egyik, az emberi mentalitásnak olyan átforgatása, amely követi az embert lélekéből azokat a Hermonungokat, amelyek az európai társadalmi rend szolidaritásának útjában állnak; a másik az, amely a termelésben az új idők szellemének megfelelő oly szervezeti változásokat tud létrehozni, amelyek a termelés fokozódását biztosítják és eléri azt, hogy a társadalom széles körű négyes nagyobb mértékben részese legyen a termelt javakból. Új ipari termelési formák alakulnak, amelyet a parancsolt szakszolgálat hoz létre. Megállapítható — különösen Németországban — az a koncentrációs törekvés, amely egyes iparágakat trösztté kíván egyesíteni. Kétségtelen, hogy a közeljövő termelési típusa a nagyobb egységekbe tömörült ipar lesz és ezt követni fogja a munkásszolgálat nagyobb javadatalmazása is, ami a tömeges fogyasztó képességét fogja emelni. A világgazdasági konferenciák lassanként megolvasztják a régi állami önzés jégsziklát és érik a nemzetközi közélet gondolatát. Az Európát sújtó gazdasági krízis csak a nagy emberi szolidaritás jegyében oldható meg.

A valuta problémája.

A nagy tetszéssel fogadott felolvasás után Zima Tibor ült az előadói asztalhoz:

Gazdasági és társadalmi életünk aktuális kérdése a valutaprobléma, amely érthető módon izgatja a tömegeket. A háború által runált pénzrendszereket normális állapotba helyezni — volt valamennyi állam főtörekvé-

se. És minden állam — úgy, ahogy — rendezte is pénzügyeit, csupán Franciaország és Románia nem. Franciaország azért húzódozik a kérdés alapos megoldásától, mert az súlyos válságot idézett volna elő a rentierek és az állam érdekei között. A kisembereket kártalanítani kellett volna az elértéktelenedett állampapírokért és ez nagy rázkódtatást okozna a francia gazdasági életben. Romániának sincsenek ilyen okai, amelyek indokoltan akadályoznák a pénzügyi helyzet szanálását. Ennek dacára az illetékes körök valami végzetes meintöréssel kezelik ezt a kérdést és a stagnálás kényelmes politikáját űzik. Az előadó visszatérteintést nyújt azután, hogyan került a lej mai, züllött állapotába. A háború elrontotta a pénz belső értékét s az egyre nagyobb számban kibocsátott bankjegyek fedezet nélkül állottak. Az inflációs bankjegyhalmaz, mint egy meg nem engedett adósság nyomja az államot.

A lej stabilizációja.

Hogy ettől a veszélyes Damokles-kardjából

Cuzista-támadás a zsidók ellen.

Az Acsev. megvétele a kamara előtt. — Megszavazták a postai csekk- és clearingtörvényt.

(Az Aradi Közöny búcuresti-i tudósítójának távirata.) A kamara mai ülésén a jegyzőkönyv hitelesítése után Sumuleanu cuzapárti leszögezi, hogy a zsidó kisebbség a tegnapi ülésen nem tett ünnepélyes deklarációt. Garofld földmívelésügyi miniszter törvényjavaslatot nyújt be az állami halászat megszervezéséről, a mezőgazdasági kamarákról szóló törvény módosításáról és a mezőgazdasági tanács létesítéséről. Ionescu vasutügyi államtitkár válaszol Florea képviselőnek a petróleumvezetékek ügyében hozzántézt kérdéseire. Ismerteti az okokat, amelyek az államot a kommerciálizálásra vezették és rámutat annak szükségére, hogy újabb vezetékeket építsenek. Nincs szó itt üzletről, hanem a petróleumkivitel fokozásáról. Sumuleanu tiltakozik az ellen, hogy labiban több zsidó tanárt neveztek ki. Petrovici azt válaszolja, hogy Durastorban tényleg konstatálták, hogy egy zsidó tanár nem tud ro-

tól megszabadulhasson, két utja is van; a revallorizáció és a lej stabilizálása. Az előbbi megoldás azonban csaknem lehetetlen. Romániának 21 milliárdot kitevő bankjegykontingensére mindössze csak 140 millió aranyfedezete van és nagyobb megrázkódtatás nélkül nem lehet egyensúlyba hozni ezt a mérleget. Marad tehát a másik megoldási mód: a stabilizáció. Ehhez azonban külföldi tőke kell és a külföld teljes bizalma. Pénzügyi kormányzatunk azonban semmi komoly lépést nem tesz arra, hogy ezeket a kellekeket megszerezze. A stagnálás álláspontjára helyezkedik és ezzel kiszolyaltatja valutánkat a külföldi spekulánsok kényekedvények. A lej legutóbbi nagy hullámsza is erre vezethető vissza és ez tesz lehetetlenné minden komoly kalkulációt és a gazdasági életünk vérkeringését akadályozza. Maid így fejezi be előadását: „A valuta olyan, mint a csók — nem szabad róla beszélni, mert akkor már baj van. Szeretném, ha nem kellene előadást tartani a lejről.”

A szellemesen, kedves közvetlenséggel előadott tartalmas beszédet a mindvégig érdeklődve figyelő hallgatóság lelkes tapsokkal jutalmazta.

manul és ezért elmozdították. A jasi ügyét megvizsgálhatja és azután a közérdeknek megfelelően fog intézkedni. Cudalbu igazságügyi miniszter törvényjavaslatot terjeszt be az Arad—Csanádi vasut vonalainak megvételeéről, továbbá 50 millió rendkívüli hitelről. Madgearu két interpellációt terjeszt be. Az egyiket a kiskapusi és cudjiri gyárak ügyében, a másikat az elmúlt években történt repülőgéprendelésekre vonatkozólag. Florescu cuzapárti a tisztviselői fizetések harmonizálásáról szóló törvényjavaslatot sürgeti. Ezután a kamara megszavazza a postai csekk és clearing forgalomra vonatkozó törvényjavaslatot. Ote-telesanu a törvényhozó tanács hatásköréről interpellál. Nincs kifogása ennek az alkotmányos szervnek a létesítése ellen, de annak hatáskörét pontosan meg kell állapítani, nehogy az törvényhozási hatalmat viindikáljon magának.

Megszakítás nélküli tanítást kérnek Aradon

Ne szüntessék meg a téli tanítási rendszert. — Az aradi tanítószög és a szülők együttes kérelme a tanfelügyelőséghez.

(Arad, március 10.) Március elsejével véget ért a legtöbb elemi iskolában az egyfolytában való, ugynevezett téli tanítási rendszer és az elemi iskolai tanulók most már — csaknem minden iskolában így van — délelőtt és délután látogatják az előadásokat. A téli hónapokban a tanulók reggel fél 9 órától fél 1-ig, vagy fél 2-ig az iskolában voltak, a délutánt pedig otthon töltötték, leckéiket tanulták, sőt olykor segítettek szüleiknek is apró-cseprő dolgokban. Most, hogy ez a rendszer megszűnt, az ossztanítószög kérvényt adott be a tanfelügyelőséghez, hogy a téli tanítási rendszer folytatását engedélyezze, mert a mostani, megszoztott rendszer erősen veszélyezteti a tanítás előrehaladását és eredményét.

A helyzet ugyanis az, hogy, különösen a periferiákon, az gyerekek 10—11 órakor kiszabadulnak az iskolából. Ilyenkor a szülők legnagyobb része nincs otthon, munkában van és az iskolásiuk néha egészen 2 óráig az uccákon csavarognak, pénznek, gombhozak, tönkreteszik drága könyveiket, időközönként pedig nem restelnek parázs verekedést sem rögtönözni. Ez aztán lassan a gyermek feyelemérzékének romlását vonja maga után és elvonja a lelkiismeretes tanulástól.

Az egyfolytában való tanítás azzal az előnnyel is jár, hogy az előadás után a gyermek már otthon találja anyagát rendszerint, azonkívül ez a rendszer nem fárasztja ki a ta-

nulókat annyira, mint a megszoztott módszer. Valószínűnek ítászik, hogy a tanfelügyelőség méltányolni fogja a tanítószög komoly pedagógiai indokkal alátámoztott kérését és visszaállítja a nyári hónapokra is a megszakítás nélküli való tanítási rendszert, amely forrón áhított kívánsága a szülőknek is.

Nagyszabású gyógyszer-csempészes Aradon.

Nagymennyiségű kokaint hoztak be Aradra utlevélnélküli határátlépők.

(Arad, március 10.) Nagyszabású gyógyszer-csempészes adatai jutottak ma az aradi nyomozó hatóságok kezeibe. Megállapították, hogy a közeli határszéleken esztendők óta folyik a tiltott gyógyszerek becsempészése Románia területére és főleg rengeteg mennyiségű kokainnal árasztották el az országot. A csempészes nem vonatokon történik, hanem utlevélnélküli határátlépők hozzák kisebb csomagokban a gyógyszereket. Egyik közeli határállomáson a csendőrségnek sikerült elfognia egy csempészt, akinél másfél kiló kokainon kívül, nagymennyiségű sacharin volt. A nyomozás kiterjedt az összes határállomásokra és rövid időn belül szenzációs leleplezések várhatók. Amint megállapították, jól szervezett banda működik, akik részben a csempészt bonyolítják le, részben pedig városról-városra utazva, árusítják magánfeleknek a kokaint és egyéb csempésztett gyógyszert. A nagyszabású gyógyszer-csempészes ügyében a legnagyobb körültekintéssel folyik a nyomozás az aradi rendőrhatalóságok részéről.

BUDAPESTRE fél vizum,
féljegy március 13-tól április 6-ig.
Igazolvány:
IDET menetjegy Iroda Arad,
színházzal szemben.

Magyar köszöntő Averescu tábornoknak.

A szenátus ünnepi ülése a besszarábiai csatlakozás ratifikálása alkalmából.
— Sándor József nagyhatású beszéde. — Diszfelvonulás Bucarestiben. —
Chisinau hódoló örömmünnepe.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) A párisi egyezmény ratifikálása óta Bucuresti is, de az ország is valósággal örömmámorban ég. Tüntető felvonulások, disz-

előadások, ujjongó manifesztációk egymást érik. A ratifikálás megünneplésének különböző fázisairól bucuresti-i tudósítónk az alábbi tudósításban számol be:

A szenátus diszülése.

A szenátus tegnapi ünnepi ülésén Averescu miniszterelnök lelkes taps és éljenzés között olvassa fel Durazzo máriknak Mitilineu külügyminiszterhez intézett írásbeli közleményét a besszarábiai egyezmény olasz ratifikálásáról. A miniszterelnök állandó ovációtól kísérve kifejti, hogy a tapsokat Olaszország iránti szimpátia jeléül fogja fel, de megállapítja, hogy azok személyes elégtételül is szolgálnak neki.

Averescu beszámol római utjáról.
Amikor Olaszországból azzal a meggyőződéssel érkeztem haza, — folytatja — hogy nagy szolgálatokat tettem a hazának, meggyőződésemnek nem volt meg a kellő visszhangja, de csakhamar megállapítottam ennek okát. A mikor megkötöttem a római egyezményt, jól ismertem az országot és azt az embert, akivel tárgyaltam, azok ellenben, akik az egyez-

ményt bírálták, nem ismereték eléggé a kérdést. Akkori felvilágosításaim nem lehettek mindenre kiterjedőek, mert nem volt meg a teljes szólásszabadságom és többit áriottam volna, mint használtam volna azzal, ha tulsokat beszéltek, sőt még ma is, amikor nagyobb a szólásszabadságom, be kell vallanom, hogy nem mondhatok el mindent, ami e kérdés mögött rejlik. Ezután a miniszterelnök kifejti, hogy mit jelent a barátsági egyezmény. A szerződés világosan kimondja, hogy a szerződő felek kötelezik magukat az aláírt egyezmények ratifikálására. A szerződéshez fűzött levelek pedig Olaszország kifejezett akaratát szegezik le a besszarábiai egyezmény elismerésére és alkalmas időben való ratifikálására. A ratifikálás tehát csak idő kérdése volt és nem képezhetette vita tárgyát.

Románia és Olaszország kapcsolata.

A miniszterelnök ezután történelmi visszapillantást vet Olaszország és Románia kapcsolataira és megállapítja, hogy Itáliával való viszonyunkra nemrég könnyebb felhő ereszkedett. Nem mondható, hogy a két nép barátsága megrendült volna, de sem hivatalos, sem formális kapcsolatunk nem volt az olasz kormányhoz. Olaszország és Oroszország ellenben egy gazdasági egyezmény kapcsolatával rendelkeztek, amelyet megelőzött egy politikai aktus is. Ezeknek a kapcsolatoknak normális időkben és normális körülmények között az országra nézve semmiféle jelentősége nem lenne, de Oroszországnak rendkívül fontos volt. Olaszország nem követett el ellenséges aktust Oroszország ellen, de bizonyos, hogy e lépése nem kellemes Moszkvának, aminek következményei is lesznek. Az olasz kormány nem tudná igazolni lépését az olasz nemzet előtt, de a szóbanforgó érdekek szempontjából sem, ha ezt a ratifikálást elhamarkodva tette volna. A Romániával kötött barátsági egyezmény természetesen ellenségévé tette a másik államot és természetesen az is, hogy Olaszország igyekezett elsimitani azt az ellentétet, amely két barátja között fennállott. A mikor Mussolinivel beszélt és számot vetett azzal, hogyan itélik meg nálunk a kérdést az országban, hogyan Oroszországban és miként a világ többi részében, impressziója az volt, hogy az 1920. évi szerződés a legnagyobb mértékben Besszarábiára vonatkozó jogainktól függ, amely jogaink a történelemben gyökeresnek és meg nem cáfolhatók.

A miniszterelnök ünneplése, a pártok üdvözlései.

Amikor Rómából visszaérkezett, kérte a külügyminiszter, hogy gyűjtse össze az Oroszországgal való viszonyunkra vonatkozó dokumentumokat és ezeket a történelmi okmányokat küldötte el Rómába, hogy ott kellően tanulmányozhassák és világosan lássák a kérdést. Az a ratifikálás, ami most megtörtént, nem új dolog, az már valóban 1926. szeptember 17-én megtörtént. Olaszország az egyezmény aláírásával nagy szolgálatot tett Romániának, a másik két nagyhatalommal együtt, mert Európa e részében csökkentette a konflagráció forrását. A miniszterelnököt beszéde után a szenátorok és a zsufolásig megtelt karzatok közönsége percekig ünnepelte. Braescu a

kormánypárti szenátorok nevében csatlakozik a miniszterelnök szavaihoz. Pan Halipa, mint Besszarábia fia fejezi ki boldogságát a nemzeti jogok győzelme felett. Bratianu Ionel emelkedik ezután szólásra és kijelenti, hogy nem kíván vitába szállni a miniszterelnök magyarázataival, most csak örömeinek és boldogságának ad kifejezést, hogy Olaszország ratifikálta az egyezményt, amely biztosítja Romániának Besszarábiára vonatkozó jogait. (Hosszszantartó taps.)

A Magyar Párt köszöntője.

Az ünnepi ülés érdekes szenzációja következett ezután. A lelkes tapsok lecsillapultával, várakozásteljes csend közepette Sándor József magyarpárti szenátor emelkedett szólásra, aki a következő nagyszabású beszédet mondotta el:

Uraim! Szívvel beszélek és nem írásból (a többi szenátorok ugyanis felolvasták a deklarációkat, míg Sándor rögtönzött beszédet mondott. A szerk.), mert így közvetlenebb és őszintébb. A Magyar Párt néhai elnöke, Jósika Samu báró és csékélységem annakidején elmentünk a gyulafehérvári koronázásra is, mert a mi politikai jelszavunk Krisztus ama parancsát követi: Add meg az Istennek, ami az Istené és a királynak, ami a királyé. Természetes tehát, hogy mi is részt veszünk az önök örömeiben ugyancsak a Megváltó ama mondása szerint, mely azt tanítja, hogy Örvendj az örvendezőkkel! De részt veszünk különösen azért, mert Besszarábiával ismét egy jelentékeny etnikai kisebbség jön át Romániába, mellyel erősebbek lesznek soraink és megérhetjük a mi mindennapi imádságunk teljesedését, hogy Románia legyen az az ország Európában, mely megoldja a nemzetiségi kérdést úgy, miként Európa a protestantizmus kérdését megoldotta. E reményben üdvözlöm Averescu tábornokot, akit az Isten felemelt oda, ahol ma van és megtartotta, hogy szülőföldjét az ország anyakönyvére csatolhassa. (Averescu — ki besszarábiai születésű — e szavaknál feláll és könnyes meghatottsággal hajlik meg Sándor József felé. Zugó taps.) Üdvözlöm Olaszországot, ahonnan a legnagyobb magyar király, Nagy Lajos származott és a homnan a reneszánsz jött Hunyadi Mátyás udvarába, akinek felesége Beatrice szintén

olasz királyleány volt. E reményben kiált-suk: Éljen a testvériség, éljen a király, éljen a megértés mi közöttünk!

Sándor József utolsó szavai már nem is hallatszottak, annyira elveszték a szavai nyomán keletkező viharos tapsban és lelkesedésben, mely a Ház minden oldaláról felhangzott.

Sándor József után Blaskovics németpárti szenátor szólalt fel a német kisebbség nevében, majd a szenátus ülése véget is ért.

Tüntető felvonulás az olasz követséghez.

Az ülés után óriási tömeg várta a parlament előtt Averescut, kit lelkesen ünnepeltek, majd nyolcas sorokban sorakozva az ünneplők az olasz követség elé vonultak, ahol több lelkes beszéd tolmácsolta a meghatalmazott miniszternek a román nép szeretetét és testvéri üzenetét az olasz nép számára. Durazzo hasonló lelkes szavakkal köszöntte meg az ünneplést.

A bucuresti-i opera diszelőadása.

A bucuresti-i opera a besszarábiai egyezmény olasz ratifikálását tegnap este diszelőadás keretében ünnepelte meg. A Traviata előadás Averescu miniszterelnök és Durazzo márik, valamint az olasz követség tagjainak jelenlétében folyt le. Averescu tábornokot és az olasz követet nejeikkel együtt ugy az előadás előtt, mint utána lelkesen ünnepeltek.

Chisinau örömmünnepe.

Mint Chisinauból jelentik, Besszarábia csatlakozásának az olasz kamarában történt elismerése a legnagyobb örömet és lelkesedést keltette Besszarábiában váltotta ki. A ratifikálás hírére Besszarábia fővárosa, Chisinau tegnap zászlódiszt öltött s nagyszabású ünnepségek keretében örömmünnepet ült az anyaországhoz csatlakozott besszarábiai románság. Az ünnepségek Te Deummal kezdődtek, amit nagy katonai és diákelvonulás követett. Pontban déli tizenkettőkor Rascanu tábornok, Besszarábia fő kormányzója előbb megjelentek a város társadalmának küldöttségei, akiknek üdvözlésére a fő kormányzó hosszú beszédben válaszolt s ebben rámutatott arra, hogy Besszarábia megszerzése elsősorban Besszarábia románságának köszönhető, majd felhasználta az alkalmat arra, hogy ismételtén megdicsérje hős katonáit, kikkel 1919-ben együtt harcolt Besszarábia felszabadításáért. Vittorio Segati olasz konzul a két testvérmép összetartásáról beszélt. Scarisoreanu tábornok hadtestje háláját tolmácsolta Olaszországnak. Climescu táblai elnök és Ebenvain tankerületi inspektor tartottak még beszédet, majd egy egyszerű besszarábiai román paraszt, *Pantea*, a felszabadított Dnyeszter-melléki románság nevében üdvözölte az olasz kormány képviselőjét. Rascanu tábornok ezután felolvasta azokat a táviratokat, amelyeket a maga nevében küldött Viktor Emánuel olasz királynak, Mussolininak és Badoglio marsallnak. Besszarábia népe különben ebből az alkalomból hódoló táviratot küldött Ferdinand királynak s ugyancsak táviratban üdvözölték Averescu kormányelnököt is.

Az orosz szovjet fenyegetőzik.

Moszkvából jelentik: Az Izvestia nagyobb cikkben foglalkozik a besszarábiai szerződés ratifikálásával és cikkében kijelenti, hogy nem alaptalan az a gyanu, amely a népszövetségi körökben is felvetődött s amely szerint a ratifikálás összhangban áll Angliának a szovjettel szemben folytatott politikájával. Olaszország lépése Besszarábia ügyében nyilvánvalóan ellenséges és veszélyezteti az eddigi, két ország között fennálló jóviszonyt.

SIROTA

zongoraművész hangversenye március 22.
Jegyek Sándor könyvkereskedésében.

Legujabb tavaszi férfi ruhaszövet újdonságok

nagy választékban megérkeztek és a legolcsóbb árban kaphatók

I. SCHUTZ-nál

ARAD, Strada Eminescu
Nr. 28. :: Telefon: 516.

Győződjön meg mindenki vételkötelezettség nélkül!

Művészet.

„Szerencsekerék.”

Szövegét írta: Kardos Andor. Zenéjét szerzőt-
ték: Komlós Elemér és Szegő Nándor. Hang-
szerelte: Gellért Pál.

Előjáróban kell említeni, hogy az aradi komponisták operettje határozottan nagy sikert aratott s rögtön hozzá kell tenni azt is, hogy a sikert meg is érdemelték. A kedves, fordulatos libretto, mely az Aradon jólismert Babavásár szerzőjének, Kardos Andornak munkája, ujszerű ötletekkel telt és a komoly értékű muzsikával a két aradi társszerző: Komlós Elemér és Szegő Nándor a szébbnél-szebb melódiák valóban elismerésre méltó csokrát gyűjtötték egybe. Lágy, hangulatos, többször vig ütemekbe átsapó zene ez, melyből minden bizonyosan néhány sláger lesz. A muzsikából a szerzők számok Komlós Elemér, a beérkezésen már jóval túllevő komponista finom zenéi tehetségét dicsérik, a charlestonok és blues-duettek pedig a szintén kiváló zeneszerző, Szegő Nándor pompás muzikalitása mellett tanuskodnak. Igaz dicséretet követel Gellért Pál hatalmas munkája, a hangszerelés körül. A darab ritmusos versei is különösen szépek. — A darab egy leánykiházasító intézet szerencse-sorsjegyei körül fordul meg s az ebből keletkezett, új levéget árasztó jelenetek szórakoztatóak, megkapóak. — A darab maradandó sikerre való érdemesítésében azonban nem kis szerepe van az előadás precizitásának. A jó előadást és a szereplőket, valamint a zeneszerzőket lelkes tapsal köszöntötte a telt ház közönsége, a rivalda elé számtalanszor hívták ki a szereplőket és a szerzőket. — Betegh Béby, Kertész Manci, Borovszky Oszkár, ifj. Szendrey Mihály s a többi szereplők elsőrangú alakításokkal szolgálták ez előadás sikerét. Gellért Pál a dirigensi pulpituson biztos kézzel irányította a zenekart; a pontos rendezésért és az izléses színpadokért Hetényi D. Elemér főrendező az érdem. (s.)

* Az aradi színház heti műsora. Pénteken: A nagybójt miatt nincs előadás. Szombat délután 3 és fél órákor: Cirkuszhercegnő, operett. (Zónaelőadás. Félhelyárak.) Este 8 és fél órákor: Szeretni, dráma. (Táray Ferenc vendégfellepte. A. bérlet.) Vasárnap délután három órákor: Szerencsekerék, operette. Délután 6 órákor: Vasgyáros, színmű. (Táray Ferenc vendégfellepte.) Este 8 és fél órákor: Ismeretlen katona, dráma. (Táray Ferenc vendégfellepte. B. bérlet.) Hétfőn: Haláltánc, dráma. (Táray Ferenc vendégfellepte. C. bérlet.)

* Róna Dezső, Jósika Mici és Darvas Ernő folyó hó 19-én, szombaton este a Kulturpalotában megtartandó együttes művészi estélye iránt osztatlan érdeklődés nyilvánul meg. Róna Dezső, ki Schubert örökbecsű dalain kívül modern szerzőktől is néhány gyönyörű dalt vett fel műsorába, mint dalénekes is tanujelét fogja adni, hogy egyike a legkultúraltabb énekeseinknek. Jósika Mici, kinek páratlan művészetében már a múlt szezonban alkalma volt városunk közönségének gyönyörködni, Darvas Ernővel egyetemben két parádés szerepben fogja ismét magával ragadni hallgatóságát. A hangversenyt rendezősége a helyi arakat teljesen mérsékeltén állapította meg, úgy hogy azon, kik a szép és nemes művészetnek pártfogói voltak, a legkisebb anyagi megerőltetés nélkül résztvehessenek. A jegyek árusítását Oláh Sándor és Társa (Minorita-palota) megkezdte.

* Az aradi színházi iroda hírel. A Cirkuszhercegnő — fél helyárakkal. Kálmán Imre hatalmas operettje, a Cirkuszhercegnő, amely az elmúlt héten érte el negyedszázados jubileumát, szombat délután zónaelőadásban félhelyárak mellett kerül színre. — A nagyszerű együttes tökéletes est előadásban játssza a Cirkuszhercegnőt. — Táray Ferenc aradi vendégjátéka iránt szokatlannal nagy érdeklődés nyilvánul meg, amely első-sorban az Muzsiris művész személyének szól. Táray Ferenc művészi Erdélyben bontakozott ki és ma már a budapesti Belvárosi Színház büszkesége a művész, a kinek nevéhez nem egy szenzációs siker fűződik. — Szombati első fellépése Gerald híres színművében, a melynek címe „Szeretni”, művészi esemény lesz. Vasárnap délután 6 órákor a Vasgyárosban Derblay Fülöp: játssza Táray. Vasárnap este szenzáció lesz a színházban. Reynald világhírű drámáját, „Az ismeretlen katona”-t mutatja be a szintársulat. Ez a modern dráma

mindent a legnagyobb elragadtatást váltotta ki a közönségtől. A címszerepet Táray Ferenc játssza, aki Budapesten sorozatos előadásokon vitte sikerre a darabot. Az igazgatóság intézkedésére a vasárnap esti előadást B. bérletben tartják. Az igazgatóság ugyanis figyelemmel van az összes bérlekre, hogy a vendégművészekben gyönyörködhessenek. Táray Ferenc hétfőn bu-

eszik az aradi közönségtől Strindberg néres drámájában, a „Haláltánc”-ban. — Győző Athródot, a jubiláns művészt nemcsak a színházban fogják ünnepeini március 16-án a „Válás után” előadásán, hanem az előadás után kollegái, barátai és tisztelői bankettet is rendeznek a művész tiszteletére. Akik a banketten részt akarnak venni, jelentkezzenek a színházi pénztárnál.

A Helikon estélye Aradon.

Március 12-én Bánffy Miklós gr. és társai Aradra jönnek. — Nagy magyar kulturünnepe.

(Arad, március 10.) Az erdélyi Helikon március 12-én este 9 órákor a Kulturpalota nagytermében, — mint jelentettük — nagy-szabású irodalmi estélyt rendez. Köztudomásu, hogy a Helikon a legkiválóbb 28 erdélyi író szövetkezése, mely a szépműves céh könyvkiadó vállalatában évenként 10 kötetet ad ki és nemsokára megindítja a két havonként megjelenő folyóiratát. A Helikon tagjai közül tíz kiváló író érkezik Aradra és szereplésük a magyar kultúra ünnepe lesz tehát, melyen városunk minden érdemes tagjának részt kell vennie. Az estélyen Áprily Lajos, a kiváló lírikus verseket olvas fel; ugyancsak legújabb verseivel szerepel a lugosi költő-pap, Szombati Szabó István és a clujli (kolozsvári) Szentimrey Jenő, Bánffy Miklós gr.,

a Helikon vezére, az oradeai (nagyváradi) Tabéry Géza, a targumuresi (marosvásárhelyi) Molter Károly, a chujli (kolozsvári) Ligeti Ernő és Nyirő József novellákat olvasnak fel. Az estélyt Kemény János br., kinek marosvécsi kastélyában a Helikon létrejött, nyitja meg. Az írók szombaton délután érkeznek, kíséretükben több erdélyi újságíró, Bornemissza Elemér báróné, Kemény Gizella báróné és Kós Károly is jönnek. Az átlomáson a Kölcsey-egylet elnöksége fogadja őket. Az estély után a Vadászklubban társas vacsora lesz, melyre jegyet váltani a napilapok szerkesztőségeiben és Clujh könyvkereskedésében lehet, ahol az estély jegyeit is árusítják. A banketten hölgyek is részt vesznek.

A házasság válsága.

Mit várnak a nők a házasságtól. — Meg kell szigorítani a válás lehetőségét.

Az alább közölt felszólalások egyike érdekesen új gondolatot vet fel a házasság válságáról megindított ankétünk során. Szerinte nem is annyira a házasság van válságban, mint inkább a válás intézménye szorul szigorító restaurálásra. Az egyre nagyobb tömegekben érkező levelek közül ma az alábbiakat közöljük:

Igen tisztelt Szerkesztőség!

Engedjék meg nekem, hogy az Aradi Közönségben most folyó ankétához én is hozzászóljak. Ha a szerencsétlen házasságok okait keressük, mindkét félben kell keresnünk a hibát. A mai nagyvárosi nő olyan igényeket támaszt a házasságlandó fiatalember komoly szándékaival szemben, hogy ez a lehetetlenséggel határos. Emellett folytonos a panasz a nők részéről, hogy nem tudnak férjhez menni, de ha akad egy ilyen férjjelölt mindjárt más hurokat pengetnek, mert hiszen a mesebeli herceget várták és helyette csak kiszívetésű emberre akadtak. Nem a nyugalmas, békés otthon kétkezi munkását, a családfenntartót látják a férfiben, hanem a bonvivánt-t keresik. Ha a nők le szállítják fantasztikus igényeiket és a jövőjüket, megelégedett, csendes otthon tartják szem előtt, úgy sokkal hamarabb találhatnak vőlegényt és kevesebb lesz a válóper.

Egy timisoarai fiatalember.

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

A szerencsétlen házasságoknak okai, eltekintve az esetenkénti egyéni motívumoktól, nagy általánosságban minden bizonnyal korunknak laza és romlott erkölcsai, a kedvezőtlen anyagi viszonyok és a fiataliságnak komolytalan és könnyelmű életfelfogása. Az okokat tehát ismerjük, de a kor-szellemet és a világháborúnak gazdasági következményeit megváltoztatni nem áll módunkban. Házikezelésben az ilyen járványszerű társadalmi betegség, mint korunk embereinek válókészsége, nem orvosolható. Itt már komolyabb orvosi beavatkozásra van szükség. Az orvosnak szerepét jelen esetben az államnak kellene vállalnia, annál is inkább, minthogy végeredményben az állam érdekeiről van szó. Az államot ugyan nem érdekelheti az egyes házastársaknak személyes rokonszenve, egyéni boldogsága, azonban annál nagyobb érdeke egy testben és lélekben egészséges új nemzedéknek felnevelése. A fiatal nemzedéknek igaz boldogulása természetesen csak a családnak keretein belül képzelhető el. Az államnak tehát vitális érdeke és önmagával szemben való kötelessége, hogy a fiatal nemzedéknek megszeresse és megóvja ama feltételeket, amelyek legal-kalmasabbak a boldogulásra. A szülőknek elválása a gyermekekre nézve nagy általánosságban sem-miestre sem teremthet kedvező életfeltételeket, ezért kívánatos volna, hogy az állam felemelje tiltakozó szavát, Bizonyos mértékig méltánvos fel-

fogás, hogy két ember, mint az államnak és egyháznak sankciója által egybekovácsozott házastársak, ha kölcsönösen türethetetlenek minősítik az együttélést, egymástól törvényes úton elkülöníthetők legyenek. Amíg a válókeresetek szörványosai és majdnem szokatlan jelenségek voltak, addig valóban hihető volt, hogy a válás, mint intézmény, hasznos és átvös megoldása a rendkívüli helyzetekbe sodort, másképpen kiutat nem találó existenciáknak. De ma, amikor jóformán nincsen (fiatal) nő és (fiatal) férfi, aki ne válna el hitvestársától és ne ismételné meg ezt a műveletet rövid néhány esztendőn belül többször is, egyre cserélgetve és váltogatva élete párját, akkor a tárgyilagos szemlélő elmélkedéseinek közepette ama a konkluzióra jut, hogy a hiba nem annyira az embereiben, mint inkább a válás intézményének némely hiánvos-ságában rejlik. Ajánlanám tehát, hogy az állam egészítse ki a válásra vonatkozó törvényt egy függelékekkel, amely kimondaná, hogy a törvény által megszabott feltételek mellett felbontott házasságok, vagyis a válás olyképpen értelmezendő, hogy úgy az elvált feleség, mint az elvált férj, a válásnak kimondásától számított mondjuk 15 esztendőn belül újabb házasságra nem léphetnek. Szerény nézetem szerint ez a függelék sok, sőt majdnem a legtöbb esetben gondolkodóba ejténé a válásra oly könnyedén kész házasságokat. Tapasztalataim ugyanis azt mutatják, hogy manapság a házastársak nem azért tekintik türethetetlennek az együttélést, mert valóban nem képesek egymás mellett megélni és megalkudni az adott viszonyokkal, hanem azért, mert a válás oly könnyű és egy új élettárs már ki van szemelve és jobb körülményeknek reménye kecsegtet. Ebből az újból azután hamarosan régi és türethetetlen lesz, de hiszen a válás könnyű. Rajta! Varietas delectat! B. A.

VIZUMHOZATAL

50 lej, vasuti bérletek új tarifa szerint.
IDET menetjegyroda Arad, színház-
zal szemben. Telefon 3-06.

— Tüntetés Thomas Albert ellen. Belgrádból jelentik: Nagy tüntetés zajlott le Belgrádban Albert Thomas, a nemzetközi munkaügyi hivatal vezetője ellen. Thomas tegnap az egyetem nagytermében előadást tartott és az előadás kezdése előtt, amikor Thomas az emelvényre lépett, a karzatról röpcédulákat dobtak le és azt kiáltották: — Le Albert Thomással, a háborus miniszterrel. A rendőrség 15 diákot és diákleánvt letartóztatta.

Megkezdődött az adókvivetés Aradon.

Atlagosan a tizszeresére emelik a házadót. — A bizottságok nem veszik tekintetbe a tényleges lakbérjövödelmeket.

(Arad, március 10.) Az aradi pénzügyigazgatóság épületében a mai napon kezdtek meg működésüket az adókvivetőbizottságok. Mint ismeretes, az adóalapok megállapítására és az adók kvivetésére hat, ugynevezett elsőfokú adókvivető bizottságot delegáltak, amely bizottságok máától kezdve tíz napon keresztül a házbéértékek felbecslését és a házadó kvivetését végzik. A bizottságok első napi munkája azonban szomorú eredményekkel zárult s egyáltalán nem váltotta be a Lapedatu pénzügyminiszter és Nicoleanu pénzügyi adminisztrátor ismert megnyugtató kijelentéseiket.

A bizottságok pontban nyolc órakor kezdtek meg munkájukat. Ekkorra már az első és másodemeleti folyosókat a beidézett polgárok izgatott tömege lepte el. A megnyugtató kijelentések dacára az adók emeléséről elterjedt hírek ugylátszik teljes hitelle találtak, mert mindössze egyetlen beidézett háztulajdonos maradt el házadójának tárgyalásáról, a többiek mind ott szorongtak, izgultak a homályos folyosókon s türelmetlenül várták, amíg sorra kerülnek. S aki belépett az ajtón, annak — érthető okból — legalább egy árnyalattal borusabb lett az arca, mert az elsőktől már értesült a szomorú valóról: a bizottságok előtt nincs szodon, s csak örülhet, aki elmulit évi házadójához mérten csupán tizszeres felemeléssel uszta meg adófizető állampolgári kötelességét. Az első nagyobb megdöbbenést az váltotta ki, hogy egy Gojdu-uccai háztulajdonos ideges hangon ujságolta, hogy adóalapját az elmúlt évihez képest a negyvenszeresében állapította meg a bizottság. Ettől kezdve nőtön-nőtt az izgalom. Délfelé azonban már kezdett megcsappanni a kvivetésre várók száma s akik — talán szándékosan is — utolsónak maradtak, a sok hiób-hirre megedzödtek és kényseredett pesszimizmust erőltettek magukra.

A bizottságok előtt pedig körülbelül így folyt le a házbéértékek becslése, illetve az adókvivetés. Az adóalanytól megkérdezik, hogy mivel igazolja a vallomásban feltüntetett adatokat, amelyet természetesen összehasonlítanak a helyszínen működő bizottság által felvett adatokkal is. Azonban teljesen mindegy, hogy az adóalany igazol-e valamit, vagy sem, mert az adóalapot ugylis csak a bizottság felbecslése alapján állapítják meg. Ami viszont ugy történik, hogy ha a háztulajdonos állítása szerint parlagon pihenteti bizonyos területű beépítetlen telkét, akkor a bizottság azt kifogásolja, hogy miért nem épített rá, vagy legalább is miért nem adja ki haszonbérbe, s ebben az esetben ennyi, meg ennyi ezer lejt kapna bérösszeg fejében. Ebből azután már önként következik, hogy minden tiltakozása ellenére a bizottság az általa elérhetőnek vélt legmagasabb bérjövödelmet veszi alapul s ezután vetik ki az adót is. Azonban még ennél is körülményesebb a bérházak lakbérértékének megállapítása. Mert a legjobb esetben is — ha a tulajdonos kétséget kizárólag igazolja is, hogy lakói mennyi bért fizetnek — bizonyos, hogy a bizottság sokkal magasabb bérjövödelmet vesz alapul s ezt azzal a sovány vigasztalással indokolja, hogy az új lakbértörvény ugylis módot nyujt a háztulajdonosnak arra, hogy a lakbéreket májustól emelhesse. A tavalyival szemben átlag a tizszeresére emelték a házadóalapokat s ezzel természetesen az adót is. Sürün fordulnak elő azonban husz-negyven-ötven-, sőt egy százhetven-szeres emelés is. Egy Gojdu-uccai ujonnan átalakított ház bérjövödelmét, amit három évvel ezelőtt a bizottság évi 300 lejben állapított meg, ezuttal évi 51.000 leire becsülték fel, amiért az illető háztulajdonos az eddig általa lakott négy szobából álló lakást két kétszobás lakásra alakította át s ugylancsak lakóházzá alakította át az udvaron lévő istállóépületet is s ezeket a lakásokat bérbeadta.

Kétségetlen tehát, hogy az elmúlt évi kvivetéssel szemben a legtöbb háztulajdonos körülbelül tavalyi adójának nem háromszorosát, de öt-nyolcszorosát fogja fizetni. Ugylis maguk az adókvivetések, — amelyet az adóalap megállapítása után nyomban eszközölnek, — ugy történik, hogy a megállapított házbéértékek husz százalékát leütik fenntartási

költség címén s a megmaradt összeg husz százalékát vetik ki házadóba. Vagyis, ha valakinek a bizottság évi 6000 lej bérjövödelmet állapított meg — ugylanis ez a legsürűbben elő-

Mussolini Napoleon karrierjét akarja megismételni.

A duce a római birodalom császárává akarja koronáztatni magát? — Az olasz királyi család detronizálásának terve.

(Az Aradi Közlöny berlini tudósítójától.) Európa szocialista sajtója az utóbbi napokban szenzációs tartalmu, szinte szöszszerint azonosan megszövegezett cikkeket közöl Mussolini állítólagos terveiről. Ugylátszik, hogy az internacionale valamelyik szerve küldötte meg közlésre ezt a cikket a különböző nyelvű szocialista pártorgánomoknak. Természetesen nincsen módunkban ellenőrizni, hogy a cikk szenzációs leleplezése mennyiben felelnek meg a valóságnak és ezért tisztán olvasóink tájékoztatása céljából, anélkül, hogy a cikkben foglaltakkal azonosítanók magunkat, a következőkben szöszszerint reprodukáljuk az érdekes leleplezéseket.

Február elején az olasz faszisták hivatalos lapja, a „Camicia Nera“ (A fekete ing) azt a szenzációs bejelentést tette, hogy a faszizmus célja a köztársaság megteremtése. Ami azóta az olasz politikában történik, az egyenes folytatása ennek a bejelentésnek. Hetek óta föltűnő csöndben, fontos eseményeket készít elő Mussolini. Ugylátszik, valóban az a vágya, hogy nemcsak ténylegesnek, de cím és rang szerint is ő legyen a császára Olaszországnak. Előbb el akarja törölni a királyságot, hogy ő lehessen a köztársaság elnöke (természetesen örökös, élethossziglani elnöke), azután pedig császárrá akarja koronáztatni magát. Ez a kielégíthetetlenül nagyravágó ember mindenképen Julius Caesar és Napoleon karrierjét akarja utánozni. Hogy az a két nagy történelmi alak az eszményképe, abból nem is csinál titkot Mussolini.

A cél felé, hogy Viktor Emanuel király kezéből kiüssön minden hatalmat, határozott lépésekkel megy előre. A párisi „Quotidien“ szerint az olasz faszisták égő türelmetlenséggel várják április 21-et, Róma város megalapításának állítólagos emléknapját. Ezen a napon — de az is lehet, hogy már előbb, március 23-án, egy faszista ünnepély alkalmával — ki akarják kiáltani Mussolinit élethossziglani diktátornak. Ha ez valóban megtörténik, akkor nagyon mindegy már: van-e még király Olaszországban vagy sem. Mert ekkor már nemcsak a tények hatalmánál fogva, de a kikiáltás alapján cím- és rangszerint is Mussolini lesz a legelső ur Olaszországban.

Ha ez a kikiáltás megtörténik, ugy ez azt jelenti, hogy a királyt igazán detronizálták. Addig is Mussolini minden hatalmat Olaszország fölött a maga képében akar egyesíteni. Az „örökös miniszterelnökség“, hat különböző miniszterium és a faszista milícia főparancsnoksága nem elég neki. Egyetlen hatalmi szervezet volt még Olaszországban, amely nem ő neki volt közvetlenül alárendelve: ez a rendes hadsereg, a királyi katonaság. Ennek a király volt idáig a legfőbb hadura. Ezt az utolsó hatalmat is kivette most Mussolini a király kezéből, még pedig minden tekintőria nélkül. Egyszerűen határozatot hozott a minisztertanácsban, amelynek ő az elnöke s amelyben a miniszteriumok többségét ő maga képviseli, hogy a szárazföldi és tengeri hadsereg fölötti legfőbb parancsnoklás a királytól elvétezik és átszáll Mussolinira. Amikor ez a határozat kitűdött, a király magához hívatta azokat a tanácsadóit, akikről ugy gondolta, hogy hűvei neki és a monarchiának. A két öreg volt miniszterelnök Giolitti és Bonomi azt javasolták, hogy a király intézzen egy proklamációt a néphez és hívja föl az alkotmány védelmére. Egy ilyen lépésnek nem sok értelme lett vol-

forduló felbecslés — és ebből fenntartási költség fejében leszámítottak 20 százalékot, azaz 1200 lejt, a még fennmaradó 4800 lej husz százalékát, vagyis 960 lejt fog fizetni házadóba.

Az adókvivetőbizottságok különben ezután ismételtlen felhívják a háztulajdonosokat, hogy az ingatlanra és a bérletekre vonatkozó szerződéseiket, vagy a hagyatéki iratokat a saját érdekükben feltétlenül hozzák magukkal.

na, hiszen az olasz király épen azzal tette magát gyűlöletessé a nép előtt, hogy megalkudott Mussolinival, holott módjában lett volna 1922. őszén megvédeni az alkotmányt és a parlamentet a faszista-puccsal szemben. Giolitti, aki ebben az árulásában ugylancsak bűnrészes, most azt is ajánlotta, hogy Viktor Emanuel király mondjon le azonnal a trónról a trónörökös javára. Umberto trónörököséről köztudomású, hogy ellensége a faszizmusnak, hiszen a faszisták által ajándékba küldött tiszteletbeli fekete inget is visszaküldte. A király lemondásával időt nyertek volna: el lehetett volna halasztani a választ arra a kérdésre: belenyugszik-e a király, hogy Mussolini kivegye a kezéből a hadsereg fölötti főhatalmat? Végül a király Badoglio marsalt, a hadsereg vezérkari főnökét hívatta. Erről pedig kiderült, hogy a legutolsó időben teljesen odaadta magát a faszistáknak. Badoglio marsal olyan hangon beszélt a királlyal, hogy ez végül is fölszóította: válasszon nyíltan a király és Mussolini között. Badoglio egy pillanatra meghökken, azután ugylis fondorlatos tudtára adta a királynak, hogy ő Mussolini mellett foglal állást. Azt felegette a marsall, hogy a király és a faszizmus tulajdonképpen a király és a nemzet egységét jelentik és hogy ő nem lát olyan ellentétet, a melyben neki választania kellene. Más tanácsadók arra biztatták a királyt, hogy forduljon a néphez és a katonatisztekhez és üzenjen hadat Mussolininek. De Bonomi, amikor Badoglio marsall állásfoglalásáról értesült, lebeszélte a királyt minden erélyes lépésről és azt tanácsolta, hogy nyugodjék bele a fegyveres erő fölötti hatalom elvesztésébe. Így történt, hogy a király hosszas küzdelem után csakugyan belenyugodott a minisztertanács határozatába, azaz Mussolini parancsába.

A világ persze még mindig nem akarja hinni, hogy Mussolini komolyan a császárság felé tör. Pedig a jelek nyilvánvalóan mutatják, hogy Mussolini mindenáron meg akarja valósítani álmát, mégpedig belátható időn belül, hamarosan. Ha áprilisban csakugyan kikiáltják élethossziglani diktátornak és ha most már a törvényes hadsereg fölötti főhatalom is az ő kezében lesz összpontosítva, akkor már csak egyetlen lépés hiányzik ahhoz, hogy egy szép napon császárrá kiáltassa ki magát, ugy, ahogy ezt a régi római császárok tették. Semmi egyéb nem kell hozzá, csak egy újabb „minisztertanácsi határozat“, azaz: egy üzenet Mussolinitól: így akarom!

Mussolini álma a régi római császárság világhimpériumának helyreállítása Mussolinival, mint császárral, a birodalom élén. A sietségre egy fontos oka van Mussolininak: a betegsége. Tudvalevő, hogy nagyon előrehaladott állapotú vérbajban szenved, amely különösen emésztési szervezetét támadta meg fájdalmas módon. Az orvosok hosszu ideje sürgetik, hogy operáltassa magát. De Mussolini fél az operációtól. Az operáció veszélyeitől önmagában is fél, de talán még inkább fél az orvosoktól. Nincs olyan orvos, akire rábízna magát. Csakis a külsőséges tanácsokat fogadja meg, az utóbbi hetekben. Ezért nem lehetett mostanában szónoklatokat hallani tőle: az orvosok megtil-

Prágai Mintavásár

március 10—27-ig, kedvezményes jegy és vizum, igazolvány

IDET menetjegyirodában színházzal szemben.

— Elítélték egy aradul-noui betörőt. Az aradi törvényszék ma kéthavi fogházbüntetésre ítélte Csikós Miklós aradul-noui lakost, aki az elmúlt év nyarán több aradul-noui lakást kifosztott. Csikós beismerte, hogy az emlékezetes sorozatos betöréseket ő követte el Aradul-nou közegében.

— Lengyelországban kitiltották a rövid szoknyát a templomokból. Lembergől jelentik: A lengbergi érsek az egyházmegye minden templomából kitiltotta a rövidszoknyás és kivágottruhás nőket, akik így egyáltalán nem vehetnek részt az istentiszteleteken.

— Az Acsev.-részvények lebélyegzése. Felhívjuk figyelmét mindazoknak, akiknek Acsev.-részvény van birtokukban, a f. hó 3-iki számunkban közölt hirdetményre, melynek ér-

Jelentkezzenek a postatakarékbetéttulajdonosok

Az aradi postafőnökség felhívása. — Milyen iratok szükségesek az igényjogosultság érvényesítéséhez.

(Arad, március 10.) Az aradi postafőnökség ma terjedelmes hirdetményt bocsátott ki, amely véglegesen szabályozza a magyar és az osztrák postatakarékkal szemben fennálló követelések érvényesítését. A hirdetmény már azért is igen nagyfontosságú, mivel az utolsó, amit e tárgyban kibocsátottak és az abban jelzett munkálatok lezárása után, utólagos igényléseknek, lejjében, helye sincsen. Nagyfontosságú a kérdés végleges rendezése az igénylők nagy tömege szempontjából is, hiszen csupán Aradon és Aradmegyében körülbelül 4000 igénylő van, akiknek követelése 10 millió koronára rug. A hirdetmény, amely részletesen közli, hogy mily iratokra van szükségük azoknak a román állampolgár betétjárdék könyvecské, vagy csekkszámlatulajdonosoknak, akiknek a magyar, vagy osztrák postatakarékkal szemben követelésük van és azt érvényesíteni akarják, a következőképen hangzik:

Mindazok a román állampolgár, akik postatakarékpénztári betétjárdék könyvecské, vagy csekkszámlatulajdonosok és a magyar vagy osztrák postatakarékpénztárral szemben fennálló követelésük van és a vonatkozó takarékkönyv járadék könyvecskét illetőleg a cégek az utolsó csekkszámlatulajdonosok kivonatát elismervény ellenében valamelyik postahivatalnál beadták, valamint azok is, akik most adják be, kötelesek március 14-étől március hó végéig **kizárólag annál a postahivatalnál**, ahol a takarékkönyv járadék könyvecskét, illetőleg az utolsó számla kivonatát annak idején beadták és amely hivatal az elismervényt kiszolgáltatta, a következő okmányokat átadni:

I. 1. Nyilatkozat (procurat = meghatalmazás) amellyel a posta- táviró- és távbeszélő vezérigazgatóságot felhatalmazza, hogy nevében a budapesti vagy wieni postatakarékpénztárnál fennálló követelése átvétele céljából eljárjon. A meghatalmazás mintája minden postahivatalnál megkapható. Ha a betevőnek több, vagy többféle követelése van, úgy minden követelésére nézve külön nyilatkozatot (meghatalmazást) kell adnia. 2. Igazolványt, amely bizonyítja, hogy a budapesti postatakarékpénztári betevőnek, számla-tulajdonosnak hol volt a lakóhelye az alábbi A) B) C) D) alatt jelzett időben: A) akik 1919. február 28-án a volt kolozsvári postaigazgatóság területében, azaz a következő megyékben laktak: Alsó-Fehér, Brassó, Beszterce-Naszód, Fogaras, Hunyad, Háromszék, Kolozs, Csik, Maros-Torda, Kisküküllő, Székely, Udvarhely, Szolnok-Doboka és Nagykovács. B) Akik 1919. április hó 30-án a volt nagyváradi postaigazgatóság, azaz a következő megyékben laktak: Arad, Szatmár, Szilágy, Bihar, Szabolcs (a romániai Bihar-megyéhez csatolt községekben) Csanád (a romániai Aradmegyéhez csatolt községekben) kivétel képeznek Baia Mare és Zalău városok, amelyekre nézve 1919. február 28-iki lakóhely igazalondó. C) Akik 1919. április hó 30-án a volt temesvári postaigazgatóság területében, azaz a következő megyékben laktak: Temes, Torontál és Krassó-Szörény. D) Akik 1919. április hó 30-án a volt kassai postaigazgatóság területében, azaz a következő megyékben laktak: Ugocsa (a romániai Szatmár-megyéhez csatolt Ugocsa megyére nézve) Máramaros (a Romániához csatolt községekre

telmében az Acsev.-részvények lebélyegzettenek. Ez az eljárás a magyarországi vagyonnak a román területen levő vagyontól való teljes elkülönítése érdekében szükséges, amellyel egyidejűleg az Acsev.-részvény tulajdonosok a Magyarországon megalakult Szeged Csanádi Vasút által kibocsátandó részvényekre jogot nyernek és a lebélyegzéssel egyidejűleg egy utalványt kapnak, amelynek ellenében a később kibocsátandó magyar részvényeket annak idején átvehetik. A lebélyegzett részvény ezután csak a román területen fekvő vagyongra bír értékkel. Mindenkinek tehát, akinek Acsev.-részvény van birtokában, érdekében áll a lebélyegzést az Acsev. igazgatóságánál április 20-ig foganatosítani.

— Thèmes utolsó tancskolaja március 15-én kezdődik a városligetben.

E) A wieni postatakarékpénztárral szemben fennálló követelésekre nézve, akik 1919. március hó 26-án Bukovinában, azaz a következő megyékben laktak: Storoineti, Radauti, Suceava, Cernauti, Oura-Humorulul, Campul-Lung, Zastavna, Vljnita, Siret, Vascauti és Cotmani. Az 1. és 2. pontokban említett okmányokban meg kell említeni a jelenlegi lakóhelyet is, továbbá azt is, hogy az illető 1919. óta a mai napig nem változtatta-e meg belföldi lakóhelyét, vagy nem költözött-e el időközben Romániából.

II. Mindazok, akik a fentebbi A), B), C) D) és E) alatt jelzett időpont óta más községbe költöztek, kötelesek minden községből, ahol lakóhelyük volt, igazolványt hozni. A háborús események okozta időleges lakóhelyváltozások nem tekintendők végleges költözködésnek és így ezek fel vannak mentve az ily igazolás alól.

III. Azok a budapesti postatakarékpénztári betevők, csekkszámlatulajdonosok, akik az A), B), C) és D) alatt jelzett időpontok óta telepedtek le Romániában, valamint azok a wieni postatakarékpénztári betevők, akik 1919. március 26-ika óta telepedtek le Romániában, kötelesek honossági bizonyítványt (certificat de nationalitate) az illető községi hatóságnál beszerezni és a postahivatalnak átnyújtani. Ugyanilyen bizonyítványt követelendő azoktól a román állampolgároktól is, akik Románia határára kívül laknak; akik azonban Magyarországon, vagy Ausztriában laknak, nem részeseülnek a vonatkozó egyezményi előnyben. Ha valamely betevőnek nincs honossági irata, ehelyett a következő okmányokat nyújtatja át: „Certificat de indigenat” (illetőségi bizonyítvány), „Act de optiune”, „Certificat de repatriere.”

IV. Jogi személyek, állam, megyei, községi hatóságok, intézetek, vállalatok fiókjai, jószágkormányzóságok stb. működési helye tekintetük székhelyüktől és ezek okmányilag igazolni tartoznak, hogy a fentebbi A), B), C), D) és E) alatt jelzett időpontban Románia területén működtek.

V. Az elhunyt betevők (törvényes) örökösei a hagyatéki bíróság végzésével kell, hogy igazolják, hogy törvényes örökösök és az első pontban jelzett nyilatkozaton kívül (okmányilag igazolni tartoznak honosságukat, illetőleg illetőségüket, valamint egy más okmánnyal az elhunyt utolsó lakóhelyét.)

VI. Azok a személyek, akiknek a budapesti és wieni postatakarékpénztárnál állampapírjaik vannak biztosíték címén letéve (valamely közszállítás biztosítására) kötelesek a fentebbi I. szakaszban foglaltak szerint eljárni, ami a nyilatkozat beadását a honosság

VII. Azok a személyek, akiknek a budapesti, vagy wieni postatakarékpénztárnál állampapírjaik vannak biztosíték címén letéve (valamely közszállítás biztosítására) kötelesek a fentebbi I. szakaszban foglaltak szerint eljárni, ami a nyilatkozat beadását a honosság

és lakóhely igazolását illeti. Ezek az értékpapírok csakis a biztosíték tekintetében érdekeltek hatóság beleegyezésével hozhatók be az országba és ha igazolják, hogy a kiszolgáltatók ellen kifogásuk nincsen.

VIII. Azok a betevők, akik elvesztették takarékkönyvecskéjüket, vagy egyéb takarékpénztári követeléseiket igazoló okmányait, s amennyiben erről ezideig bejelentést nem tettek, azt 1927. március hó 31-ig sürgősen tegyék meg, mert különben e határnap után az ily kéréseknek helyet nem lehet adni.

IX. Azok a készpénz- és értékpapír betevők, akik 1927. március végéig a fentebbi pontokban kért okmányokat nem nyújtják be annál a hivatalnál, ahol annak idején a követelési okmányait átadták, elvesztik jogaikat arra nézve, hogy a vonatkozó egyezmény előnyeiben részesüljenek. Mindezek az illető postatakarékpénztárral közvetlenül számolhatnak csak le, ahonnan az egyenértéket a jelenlegi nemzeti pénzben fogják kapni.

X. Hasonlóképen azoknak a készpénz- és értékpapír betevőknek értékei, akik nem kívánják, hogy részükre a budapesti, vagy wieni postatakarékpénztártól értékeiket felvegyék, a követelésük a jelenlegi magyar, illetőleg ausztriai nemzeti pénzben megmarad, de abban az értelemben nyilatkozatot kötelesek adni.

Minden felvilágosításért az illető postahivatalhoz kell fordulni, amely kellő utbaigazításokkal el van látva. Azok, akik utólag közvetlenül az oradeai postainspectoratnál nyújtották be követelési okmányait, a fentebb kívánt nyilatkozatokat és igazolványokat ugyan csak a jelzett inspectoratnál (I. emelet 33.) tartoznak átadni. A z aradi főpostán az okmányokat be lehet adni naponta 10—12 és délután 4—6 óra között, bejárat a kapu alatt balra, poste restante-osztály. A pályaudvari, a Crisan-uccal és a Piata Catedrala hivataloknál csak délelőtt 10—12 óra között. A megyében lévő hivataloknál 9—12 és 4—6 óra között. Bulzan A. postafőnök.

Aradi szépasszony érdekes házassága.

Urimódból a vándorszintársulat karmesterei pulpitusáig. — A színházi karmesternőből boldog feleség lesz.

(Arad, március 10.) Arad társasági életében érdekes házasságról beszélnek napok óta. A „traccs” anyagát Arad egy híres szépasszonya szolgáltatja, aki nem első ízben ad alkalmat arra, hogy magáról beszéltesse. A jó társaságbeli és a városban általánosan ismert hölgy két nővérével együtt feltűnő szépségek voltak és egymásután jelentkeztek udvarlók, kérők a házukban. A szóbanforgó hölgy a háboru alatt megismerkedett Sarkotich István tábornok, Dalmácia volt kormányzójának unokaöccsével, aki rövid udvarlás után feleségül is vette a szép leányt. Az annakidején nagy port felvert házasság azonban nem volt boldog, a házastársak nem értették meg egymást és rövidesen el is váltak. A fiatalasszony hazajött Aradra s mert időközben elszegényedtek, valami kenyérkereső foglalkozás után nézett. Az álláskereső bizony nehezen ment ebben a leépítéses, gazdasági válságos világban és így az uriasasszonynak nem igen volt alkalma rálogatni a lehetőségek között. Elfogadta tehát egy zsilvölgyi városka legjobb vendéglőjének üzletvezetői és gazdasszonyi állását, ahol lelkiismeretesen, szorgalmasan dolgozott. A szép asszony, aki különben művészien zongorázik, felkeltette a városkában működő szintársulat igazgatójának figyelmét, aki aztán karmester-zongoristának szerződtette. A szintársulat körútján aztán a még mindig szép asszonyt megszerette egyik erdélyi városka mozijának a bérlője, aki hamarosan meg is kérte a kezét. A szép asszony igent mondott. A Sors szeszélyes vonalban hányta-veti az emberi életet törékeny kis sajkáit és az érdekes multu aradi szép asszonyt most végre talán csendes, nyugalmas révbe juttatta.

K Ö Z G A Z D A S Á G.

Bányatröszt alakul Erdélyben.

A Mica-bányavállalat tömegesen vásárolja Erdélyben a bányajogokat.

(Arad, március 10.) A hivatalos lap tegnap és mai számában egész sereg érdekes bányai tranzakció híre jelent meg, amely igen közelről érinti Erdély gazdasági életét. Az 1920-ban 27 millió lej alaptőkével alakult bucuresti-i „Mica“-bányavállalat egymásután vásárolja meg a magántulajdonban levő erdélyi kisüzemeket. Ezek a vásárlások annál érdekesebbek, mert a tekintélyes „Mica“ elnöke maga Averescu miniszterelnök, aelnöke pedig Coanda tábornok, a szenátus elnöke, a vállalat vezetőségében pedig az ország politikai és közgazdasági életének legjobb nevű reprezentánsai foglalnak helyet.

Eddig is számos érdeklősége volt Erdélyben a „Mica“-nak. Ővé a brádi 12 Apostol bánya, azonkívül pedig a dévai Banca Comerciala și Industrială-nál is van érdeklősége, valamint más vállalatoknál. Még nagyobb jelentőségűek a „Mica“ régati objektumai. S ehhez

a tekintélyes vagyonállományhoz a vállalat most megszerezte Reményik Lajos cluji lakosnak a hunyadmegyei Herceghágy község területén levő bányait és kutatási jogait, még pedig 11 bányakoncessziót és 884 kiaknázási engedélyt. Götzlinger Leó, Grünbaum Ignác és Schvarz Oszkár 15 koncessziót adtak el a „Mica“-nak, a hunyadmegyei Boica községben 155, Crăciunestiben 7 és Fireștiben 285 hektár területre. De megvásárolta a Mica a „Cainel“ társaság 100 bányarészét, azonkívül 36 kizárólagos aknázási jogot Boica, Cainelul de sus, Crăciunesti és Hărtăgan községek területén.

Az arany- és ezüstbányákon kívül szénbányákat is vásárol Erdélyben a „Mica“. Most vette meg a vállalat az Acsevtől annak 19 koncesszióját Brádon 505 hektár és 3037 négyzetméternyi területre, amelyen barnaszén is kitermelni. Ezek a vásárlások természetesen nagy érdeklődést váltottak ki a bányatulajdonosok körében.

Zürichben 3.15, Párisban 15.50 a lej.

Helyi valutaárak. (Március hó 10.)
Kifizetések: Berlin 40.50, Amsterdam 68.30, Newyork 170, London 827.50, Páris 6.72, Milanó 7.94, Prága 5.05.50, Budapest 29.83, Zágráb 3.01, Bécs 24, Zürich 32.86. — **Áru:** Márka 40, dollár 170, angol font 825, francia frank 6.75, olasz lira 7.95, cseh korona 5.05, pengő 29.50 dinár 3, osztrák schilling 24.50, svájci frank 32.80. — **Pénz:** Márka 38.50, dollár 167, angol font 800, francia frank 6.55, olasz lira 7.75, cseh korona 4.90, pengő 29.40, dinár 2.80, osztrák schilling 24, svájci frank 32.40. — **Írányzat:** lanyha.

Zürichi tőzsdenyitás. (Március hó 10.)
Berlin 123.23.75, Amsterdam 207.90, Newyork 519.62.50, London 2522, Páris 20.33.50, Milanó 23.05, Prága 15.40, Budapest 90.90, Belgrád 9.13.50, **Bucuresti 3.15**, Varsó 58.05 Bécs 73.15.

Zürichi tőzsdezárlat. (Március hó 10.)
Berlin 123.25, Amsterdam 208, Newyork 519.87.50, London 2522.12.50, Páris 20.32.50, Milanó 28.17.50, Prága 15.40, Budapest 90.90, Belgrád 9.13.50, **Bucuresti 3.15**, Varsó 58.05, Bécs 73.15.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Március hó 10.)
Devizák: Páris 6.62, Berlin 40, London 818, Newyork 168.50, Milanó 7.48, Zürich 32.50, Bécs 23.75, Prága 5. — **Valuták:** Napoleon 685, márka 40, léva 1.20, török lira 0.86, angol font 820, francia frank 6.65, svájci frank 32, olasz lira 7.50, drachma 2, dinár 2.85, dollár 168.50, lengyel zloty 18, osztrák schilling 24, pengő 28.50, cseh korona 5.10.

= **Vissza kell fizetni a hadikölcsön lombardkölcsönöket.** A timisoarai (temesvári) Tábla érdekes határozatot hozott egy hadikölcsönkövetelési ügyben. Mivel az ítélet ezzel a második fórumon is keresztülment, ha a semmitőszék is helybenhagyja, az döntőjelentőségűvé válik a romániai hadikölcsönök ügyében. Az előzmények a következők: A Timisiana Bank belvárosi fiókja 1920-ban keresetet indított a timisoarai (temesvári) törvényszék előtt Milajcevics József ellen 164.833 lej tőke és annak járulékaik iránt. A követelés hadikölcsönkövetés jegyzéséből származott, amelyeket Milajcevics a banknál lombardiroztatott. A bank követelése ellen az alperes kifogásokat emelt. Leszögezte, hogy a követelés időelőtti, mivel a békeszerződés idevágó szakasza szerint az ilyen ügyekben egy, még

meg nem alakult vegyesbizottság lesz hivatalos dönteni. Előadta, hogy nem tartozik fizetni, mert a kötvényeknek lombardként való átvétele folytán a banknak csak az a joga van, hogy nemfizetés esetén a kötvények eladásából befolyó összegből fedezze a maga követelését, egyébként pedig a banknak jogában lett volna a lombardkölcsönt a volt Osztrák-Magyar Banknál lombardiroztatni. Hivatkozott az alperes a legfelsőbb semmitőszéknek ily ügyekben hozott döntésére is, amely szerint az érdekelt pénzintézetek csakis a békeszerződések által létesített külön törvényszékeknek érvényesíthetik követeléseiket. A felperes ezzel szemben azt vitatta, hogy a kötvények ellenértékét saját pénzéből fizette ki az alperesnek az ő megbízásából és ezáltal Milajcevics a bank adósává vált, a kötvények pedig bármikor rendelkezésére állottak az alperesnek. Hivatkozott a bank arra, hogy a semmitőszék döntése nem vehető figyelembe, mert az idegen állampolgárokra vonatkozott, itt pedig nincs erről szó. A törvényszék annak idején megállapította a felperes követelésének jogosságát és az alperest a kereseti összeg erejéig elmarasztalta. A temesvári tábla Marta-tanácsa felebevezés folytán foglalkozott ezzel az ügygel és teljes egészében helybenhagyta a törvényszék ítéletét és kimondotta, hogy a bank mulasztást követett volna el, amikor nem lombardiroztatta a kötvényeket.

Mozi.

xx A Nagy ébresztő című filmdrámát szombaton utoljára vetíti az aradi Apolló mozgószínház. A porosz katonai élet érdekes és ismeretlen részletei nyílnak meg előttünk ebben a filmben, melyhez a felvételek különös szépsége ad érdekes dekorációt. A Nagy ébresztő előadásai fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx A Torreador szerelme című nagy spanyol drámát szombaton utoljára vetíti leszálított — 10 és 20 lej földszinti zsöllye — helyárak mellett az aradi Uránia színház. Don Pedro nagy szerelmi regényét dolgozták fel ebben a filmben, melynek különös érdekességet ad az, hogy a kép keretén belül bemutatásra kerül a leghíresebb sevillai bikaviadal. A Torreador szerelme előadásai fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx Molnár Ferenc Hattyuja az aradi Apolló színház legközelebbi műsora. Főszerepben: Adolph Menjou.

xx A Cárno nyakéke az aradi Uránia színház legközelebbi műsora. Főszereplő: Mae Murray.

xx Az aradi Apolló mozgószínház minden előadás előtt vetíti az Ulpia filmzsurnálját, mely a világ legújabb eseményeit közli.

xx Az aradi Apolló és Uránia mozgószínházakban ma, pénteken a nagyjórtre való tekintettel nincs előadás.

PALKOVITS-nál

megkezdődött

a temesvári

1877

English-Porter sör

tavaszi kímérése.

Rádó-műsor.

Péntek, március 11. Wien—Graz: 20.05. Egy bál a régi és az új Bécsben (zenekar és kamarakvartett). Pozsony: 19.29. Hangverseny. — Zágráb: 20.30. Beethoven-est. — Milano: 21. Hangverseny. 22.45. Jazz-band. Breslau: 20.25. Népszerű hangverseny. — Prága 20.08. Hangverseny. 21.30. Szórakoztató zene. — London: 20.45. Tarka est. — Leipzig: 22.15. Népszerű zenekari hangverseny. — Stuttgart: 20. Operaelőadás. — Frankfurt a. M.: 20.15. Opera-est. — Róma: 20.45. Operett-est. — Berlin: 20.30. Táncczene. — München: 20. Népies szimfonikus hangverseny. — Budapest: 9.30, 12. és 15. Hírek, közgazdaság. 17.02. Zoológiai előadás. 17.40. Cigányzene. 18.50. Történelmi előadás. 20.15. Vigjáték. 21.35. Jazz-band.

Sakk.

— A newyorki nagymesterverseny. Newyorkból jelentik: A newyorki nagymesterversenyen Capablanca vezet. Capablanca dr. Wielmar ellen játszmát nyert, másik függő partija pedig, Marschallal szemben szintén nyeresre áll. Nimzovits döntetlent játszott Spielmannal, függő játszmájában dr. Aljechin ellen rosszul áll. A tizenharmadik forduló után az állás a következő: Capablanca 8 (1 függő), Nimzovics 7 (1), Aljechin 5 és fél (1), Wielmar 5, Spielmann 4 és fél, Marschall 4 (1).

Tekintettel a lej emelkedésére!

„RENAISSANCE“

divatáruház

Str. Bratianu 2. Minorita-pal. Weitzer J. u

mai napon megkezdte az olcsó

elárusítást:

	Ezelőtt:	Most:
Crep de chen Ia minden színben	Lei 760	Lei 550
Crep de chen IIa minden színben	„ 650	„ 480
Selyem marocain	„ 525	„ 360
Legfinomabb női kabát-szövet	„ 1050	„ 760
Legfinomabb női ruha-szövet	„ 680	„ 440
Tiszta gyapju női divat-szövet	„ 590	„ 350
Férfi angol szövet	„ 840	„ 575
Tiszta gyapju férfiszövet	„ 675	„ 420
Kabátselyem	„ 980	„ 750
Selyem crep satin minden színben	„ 840	„ 635
Nyers selyem ing pouplin	„ 260	„ 185
Cérna marocain	„ 88	„ 59
100 cm. B. chiffon	„ 89	„ 65

Erzsébet Mozgó

Ma, pénteken

nincs előadás.

Holnaptól: **Manon Lescaut**

LYA de PUTTY-val.

FRATII APPONYI TESTVÉREK

Arad, a városházával szemben áthelyezett üzletüket megnyitották. Kérjük kirakataink megtekintését!

Rózsahelyi Amerikában.

A kiváló magyar színművész érdekes visszaemlékezései amerikai utjáról.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) Rózsahelyi Kálmán, az Amerikát járt kiváló magyar színész tengerentúli élményeiről most érdekes cikket írt, amelyből az alábbi részleteket adjuk:

Amerika... Itt vagyok a szállodai kis szobában és nagyon egyedül érzem magam. Ekkor jöttem rá, hogy egy kicsit későn szántam el magam az amerikai utazásra, nem a magamkorabeli embernek való már az ilyen kiruccanás. Lehangel az egyedüllét és az a rettetés távolság, amely elválaszt mindentől, ami nekem kedves. Utálok már ezeket a mindenütt egyforma szállodai szobákat, amelyek itt csak abban különböznek egymástól, hogy egyik helyen szappant, a másik helyen borotvát adnak reklámul. Leülök az asztalhoz, az ablakkal szemben és írni szeretnék. Előveszem a töltőtollamat. Töltőtoll! Hát nem furcsa, mintha valami bankár vagy üzletember volnék! Soha életemben nem volt töltőtollam, de itt ez életszükséglet. Az iskolásgyermektől kezdve egészen a köztársasági elnökig mindenki ezzel ír Amerikában. Az idő pénz — mondja az amerikai és ő nem ér rá annyi időt vesztegetni, amennyibe a toll bemártása kerül. Az ablakon keresztül nézem a csillagos eget... itt is ragyog a göncöl szekér, de nem olyan szépen, mint otthon a Körös partján. Elgondolom, ha most egy amerikai meglátta itt ábrándozni az ablakon, égre fordított szemekkel, boldognak tartana. Ők nem bámulják a csillagokat.

... Hatórai utazás után megérkeztünk Flintre. Ez a kis város arról nevezetes, hogy itt vannak a Buick és Cadillac-autógyárak, a melyekben 70.000 munkás dolgozik. Az egész városka ebből a két gyárból él. Ebben a kis városban a szokottnál is fényesebbek a mozik. Délután elmentem az egyikbe, ahol Bánky Vilma ma azt jelenti nőben Amerikának, mint Valentino jelentett férfiben. Ő képviseli

Amerika női ideáljának típusát. Hihetetlenül népszerű és ez komoly statisztikai kimutatás, mert az amerikai filmszínházak nézőterén hivatalnokok ülnek, akiknek az a kötelességük, hogy a közönség hangulatát figyelve, ezt feljegyezzék és erről írásbeli jelentést készítsenek a gyárnak. Amerikában, a reklám hazájában csak a közönség tehet valakit igazán nagygyál. Az amerikai mozgóképszínházokról a következőket akarom még feljegyezni: Tekintve, hogy cseléd kevés háznál van, a szomszédasszony szintén elmegy hazulról, nincs kire bízni a gyermeket, a mama tehát magával viszi a moziba. Csecsemőket, karon ülő gyermekeket azonban nem szabad a nézőterre vinni, mert ezek zavarnák a közönséget. Az okos amerikai ezt úgy oldja meg, hogy egy jól szelöltetett helyiséget rendez be a gyermekek számára. A gyermekocsi számot kap, mint a ruhatárban. Ott két-három néger nő vigyáz rájuk. A nagyobbak kapnak rágógummit, a kicsikéket cuclit vagy banánt. A gyerekekre díjazatlanul vigyáznak. Olyan szép látvány, amint a gyermekocsi sorjában állanak a teremben. Még sohasem történt meg, hogy a gyerekeket

elcserélték volna. Előfordul ugyan az is, hogy a néger dajka előadás közben bejön a nézőterre és elkiáltja magát:

— A 76-os éhes!

Erre a 76-os mamája kimegy és megszoportatja a kis amerikai állampolgárt, majd nyugodtan visszamegy, s tovább nézi a filmet.

Oroszország a leszerelési konferencián.

Genéből jelentik: Chamberlain, Birand, Stresemann és Zaleski az elmúlt éjszaka titkos tanácskozásokat folytattak a szovjetre vonatkozólag. A tanácskozások célja, hogy valami módon rábíriák Oroszországot, hogy vegyen részt az ősszel tartandó leszerelési értekezleten.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

NYILTÉR.

E rovat alatt közlöttékri nem vállalunk felelősséget. FELHÍVÁS.

Egyik ügyfelem megvásárolni szándékozik Spitéler Rudolf aradi pékmesternek Aradon, Str. dr. Romul Veliciu 7. szám alatt levő pékműhelyét és üzletét. Felhívom mindazokat, kiknek ezen pékműhely és üzlet ellen követelése áll fenn, hogy azt f. hó 15-ig iródamban bejelenteni sziveskedjenek, mert ellenkező esetben ügyfelem a be nem jelentett követelésekért nem szavatol.

Arad, 1927. évi március hó 10-én.

Dr. Molnár Oszkár, ügyvéd,
10409 Arad, Str. Crișan 10.

ALMÁSI előnyomda
üzlethelyiségét Str. Marasesti 39. sz. alá helyezte át!

Kánya sör csarnokban
Friedmann
igazgató vezetése alatt
vasárnaptól

---

temesvárisör

---

kerül kimérésre!

Bécsi mintavásár március 9-23! VIZUM nélkül kedvezményes vasuti jegyek és igazolványok: „IDET” menetjegyiroda, színházzal szemben.

Hölgyeim! Dr. ALBU- féle egészséggyógyhaskötők
nálam Horváthné Piata Cakészülnek tetralal 6

Üzletátalakítás végett Glück Dezső
az összes raktáron lévő áruk minden közimunka üzlete Arad, elfogadható áron kiadásra színházzal szemben.

Bankkölcsönöket
helybeli ingatlanokra való betétlázás mellett folyósítanak. 16822
Haász Iroda Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-uca) 12. szám.

Hegesztünk
elektromosan minden méretű repedt, törött géprészt, motorfeleket, tengelyeket stb. teljes garancia mellett.
Friedrich Testvérek
gépgyára Timisoara. 1144

Központban levő üzlethelyiség fele kiadó.
Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1351

8 HP. Hofherr magánjárógarnitúra
teljes szereléssel 1911. évből 320.000 lejért eladó.
Megtéríthető: SPOSTA mézárósnál Glogovaton. — Bővebbet: 1256
FRIEDRICH TESTVÉREKNEK Timisoara.

6 HP. eredeti Hofherr Sohrantz eurip garnitúra
1910. évből, 10 légkörös, 400.000 lejért eladó. :: Megtéríthető: 1238

KRIER PÉTERNÉL Biled.
Deia Delegatul Judecatoriei rurale RADNA. G. 76—1927-2.

PUBLICATIUNE DE LICITATIE.
Subsemnatul delegat Judecatoresc in conformitate cu legea executiei si in baza deciziei al Judecatoriei rurale Nr. G. 76—1927-2. aduc la cunoastinta publica ca miscatoarele doua vase de 1800 si 3400 litre, una cada de 7—8 HK, doua dulapuri, una canapea, un etager, un spalator, doua masi, un dulap, patru vase de 200, 90, 56, si 50 litre, una polovisca, toate preiuite la suma de 16096 lei in urma sechestrului efectuit in favoarea urmaritoarei firme Prima Casa de Pastrare in Glogovai, repr. prin avocatul dr. Paul Vitoș din Ghioroc, pentru incasarea sumei de 60.000 lei capital si spese se vind la licitatie publica fixata pe ziua de 12. Martie 1927. oarele 5 d. m. la localul urmaritului din Minis, invitand pe toti aceia cari doresc a cumparare cu observare ca celui ce oferi mai mult se vor vinde si preda Radna, la 14. Februarie 1927.

1388 Delegat judecatoresc.

BUDAPESTI NEMZETKÖZI VASAR
1927. április 30. — május 9.
Rendező a BUDAPESTI KERESKEDELMI ÉS IPARKAMARA.
Vámszabadraktár! Bel- és külföldi szállítási és utazási kedvezmények!
Visumkedvezmény!
Kiallítóknak és látogatóknak felvilágosítást nyújtanak:
BUDAPEST: 1092
a Vásárlroda, (V., Alkotmány-uca 8.)
Arad: Kereskedelmi és Iparkamara.

Valódi makói dughagyma és étkező vöröshagyma
100 kgr.-on felül minden mennyiségben
I-a rózsaburgonya
wagontételben kapható: 1298
Gabonakereskedelmi Társaság
Timisoara I., Str. Alexandri (Hunyadi-u.) 8.

Tavaszi női- és leányka felöltő és ruhaujdonságok megérkeztek, feltűnően olcsó árakban.

Tavaszi felöltők 1200 lejtől. Kérem a címre figyelni!

Iuliu PLESZ Gyula cég

Központi ruhanagyruhaza Arad, a színház hátsó bejáratával szemben.

Szővet ruhák 500 lejtől! Szolid kiszolgálás!!

Külön angol és francia mérték utáni szabóság. Győződjön meg saját érdekében utólérhetetlen versenyképességéről.

Párisba társasutazás április 8--20-ig utiköltség, lakás, étkezés, autók, színház, opera színház, muzeum belépőjegyek, borralaló stb. Lej 14.200.— RENDEZI: „IDET” színházal szemben.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjazt az alábbiak szerint számítottuk. Minden szó hirdetés ára hétköznap 4 lej — baa, vasárnap 5 lej. — Vastagabb betűvel 8 lej, illetve 10 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hírletéseket d. n. 3 óráig veszünk fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40 lej, vasárnap 50 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelynek tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse. *** Hirdetések telefon utján is fogadhatók, telefon szám: 151. ***

Levelezés.

HAVI HUSZEZER jeligés levelét kérem átvenni. 1384

Alkalmazás.

UTAZÓ, aki irodák látogatására, különféle irodai cikkek terjesztésére vállalkozik, fix fizetés és jutalék mellett felvétetik. Ajánlatok eddigi működés és referenciák megjelölésével „Jövő” jeligére az Aradi Közlöny kiadóhivatalába adandók le. 1354

GYERMEKTELEN házaspárhoz minden ízönöz 15-re kerestetik. Frölich fűszerezlet Arad, Str. Horia (Széchenyi-ucca) 2. 10409

GÉPÉSZ, ki a téglagyári gépek szerelésében, mindenféle téglá- és cserépkészítésben jó jártassággal bír állást keres. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1387

Lakás.

Kilencvenhat lejért - lakást, ellátást, vagy alkalmazást hirdethet, eredményt ér el, ha kockahirdetést ad fel.

Vétel és eladás.

VESZÉK MAKULATURÁT, kiselejtezett papirokat, újságokat, folyóiratokat stb. 6 árban Kerpel könyvüzlete. 1112

FÉRFI RUHÁK, szőrmék, koncert zongora, régi hegedű, antik szekrények, antik szalonok, antik asztalok, tükrök, perzsa szőnyegek, könyvszekrény, íróasztal, kis kerek mahagoni asztal, ebédlő asztalok, háló, ebédlő, szalon leányzóba, konyha berendezések, storeok, függönyök, fonott nyugágy, gyermek-tocsi, gyermek fürdőkád, festmények, átékok, mángorlok, szekrények, villanyámpák, vázák, plüsch terítők, dísztárgyak stb. eladók. Salgóné, Arad, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1009

TIZENKÉT asztalos gyalupad eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1381

BUTORLERAKATBAN legolcsóbb árban kaphatók: ebédlők, hálószobák. Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 3 és Str. Moise Nicoara (Petőfi-u.) 9.

BIZOMÁNYBA KERESÉK dísztárgyakat, bőröndöket, mű- és antik tárgyakat, romplett szobaberendezéseket, szőnyeget, közszükségleti cikkeket, férfi ruháneműt, egyes butordarabokat stb. — Salgóné, Arad, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-ucca) I em. jobb. 1000

MACULATURA PAPIR 5 klgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Ingyatlan.

UJONNAN épült sarokház, fűszerüzlet és koreszmávat berendezve, jogokkal együtt a birtok eladó. — Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1281

Arad, Str. Marasósti (Kossuth-u.) 11. Arany koronák, fogak garantált arany drábjá 350-400 lej. Fém koronák — fogak darabja 100 lej. (Randolf, Victoria, Kosmos anyag)

FOGASZAT! Fehérfogak kautsuczokra darabja 50 lej. Foghuzás (injektívus érzéstelenítéssel) 40 lej. — Vidékieknek megrendelések 24 órán belül eszközöltnék. 495 Frida D'MOUDJALLED vizsgázott fogászónő

Vidorné kézimunkaüzletében az üzlethelyiség elosztása után is, a bejárat a régi! —: Készít ágyneműt, függönyöket, fehérneműt, terítőket. Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-ucca).

Apám! Vigyázz! Iskola szövet méterenként Lej 460.— Iskola szövet prima-prima Lej 560.— MUZSAY-nál ARAD, színházzal szemben.

Téglagyári-szén, gázkoksz, ab saját raktár ORSOVA. Öntődei-koksz, sziléziai-szén, sziléziai-koksz, kovács (kohó)-szén, kovács (kohó)-koksz, öntődei-nyersvas. Alfréd Löwenbach & Co. BUKAREST, Calea Victoriei No. 128.

Építetők figyelmébe! Szakszerű villanyvilágítás és csengő-vezeték szerelése falba sülyesztve vagy falon kívül legolcsóbban: VARGA és ROSENFELD világítási vállalat, Bulev. Reg. Maria 12. Telefon szám 803. Állandó nagy csillár raktár! Költségtetés vidékre is díjtalan!

Friss hal érkezett (harcsa, ponty, kecsege) ROSENBACH-hoz Arad, P. Plevnel 5. (Zsidótemplom épületben.)

Eladó egy 55 lóerős egyhengeres Condensátoros Stabil gép, a hozzávaló 49.56 m² tüzfűtött hengeresöves kazánal. Eladó továbbá: 2 drb. Ganz-téle 21-es hengerezék, 1 pár 86 os francia malomkő, 2 drb. Trieur, több új és használt vaskerék, állítható vas kőfészek, köemelő, egy álló koptatógép vaarészei és garadok. 1347

Rossz villanyégők! becserélése ráfizetéssel, garantált gyári újégőre, törött üveg és porcellán tárgyak szakszerű ragasztása, képeretezést és ablaküvegezést olcsón vállalok. SCHWARZ üveges Aradon, a zsidó-templom mellett. 7202

TEJESÉH ARANKAMMENTES PROVENCEI ELITE LUCERNA MARG ERDEEN LÖNEREMAG 99% TISZTASÁGGAL LEGERŐSEBB CSIRÁKÉPESÉŐ QUEDLINBURGI RÉPAMAG J. TREUND SAMUELSON RT. SARTU-PRAG TELEFON 3 TELEGRAM JUNIFREUND 1007

Kornis Zsigmond és Márton aradi képviselők. Távirati cím: KORNHOLC. Telefon: 918. szám.

Nr. 5241—1927. PUBLICATIUNE. Se aduce la cunoştinţă generală, că pentru închirierea restaurantului, a dreptului de barbierit, manicur şi fotografii dela baile de Mureş „Neptun” in ziua de 20. Aprilie 1927. ora 10 a. m. se va ţinea licitaţie publică cu oferte inchise in biuorul Serviciului economic (Primăria etaj, camera Nr. 104) in conformitate cu Art. 72 şi următorii din Legea asupra contabilităţii publice. Cautul de sarcini se poate vedea la Serviciul economic in oarele de serviciu. 1383 Arad, la 8. Martie 1927. Serviciul economic.

Makulatura, tiszta lappeldányok csomagolásra, 5 kgr.-os kötegekben kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Ha külföldre utazik hivatalos vasuti áron válthatja meg előre jegyeit 60 napos érvényvel a bécsi és budapesti mintavásárra vasuti és vízumkedvezmények! a Hálókossi Társaság Aradi Menetjegyirodájában (Központi takarékpénztár épülete.)